

tets Indhold er aldeles ligegyldigt, og det kan være at det ved en reen Skjodesløshed kan blive Tilfældet, at Bogtrykkerens Navn ikke bliver sat paa Titellbladet; men efter Udkastet vil i begge disse Tilfælde Bogtrykkeren ligesuldt være strafbar. Det har for nogle Aar siden været Tilfældet, at Programmet til en Ballet blev belagt med en svær Straf, fordi Bogtrykkerens Navn ikke var sat derpaa; de, som forhandlede det, vare rimeligviis Controlleurerne ved Theatret, og der sees altsaa, at naar man aldeles ikke tager noget Hensyn til Skriftets Indhold, vil man kunne komme til at begaae en stor Ubillighed imod Bogtrykkeren og Forhandleren. Jeg skal iøvrigt tillade mig at gjøre en Bemærkning med Hensyn til et Udtryk, som er brugt i Lovens Motiver. Det hedder i disse Motiver til § 8: „Bestemmelser af denne Art findes ogsaa i alle Landes Presselovgivning, hvor udstrakt Trykkefrihed der end i samme findes“. Jeg skal dog tillade mig at gjøre opmærksom paa, at i den norske Presselovgivning findes denne Bestemmelse ikke; der findes aldeles ikke nogen Bestemmelse om, at Bogtrykkeren skal sætte sit Navn paa det Skrift, som udkommer, rimeligviis fordi man har fundet, at det vilde være let, paa en anden Maade at komme til Kundskab om, hvem Bogtrykkeren er. Med Hensyn til § 2 mener jeg, at den deri indeholdte Bestemmelse aldeles ikke vedkommer en Presselov mere end enhver anden Lov, som bevæger sig paa et vist Gebeet af lignende Natur, og at den derfor ikke bør optages her, men at det Tilfælde, som omtales, bør bedømmes efter de almindelige Lovgivningsregler og de bestaaende Love. Det Samme gjelder aldeles med Hensyn til § 4; forsaavidt man vilde sige, at Straffen her er mildere, end den er i Lovgivningen for Falskneri, maa jeg for mit Vedkommende tilstaae, at jeg ikke for at faae en saadan Formildelse ind i denne Straffelov, kunde ønske denne Paragraph optagen i Presseloven, da det, hvad der ikke strengt vedkommer Sagen, kun bidrager til at forvirle dem, der skulle være under Loven. Eligeledes maa jeg med Hensyn til Udtrykket „urigtig“, hvortil Udvalget har foreslaaet at tilføie „falsk“, bemærke, at urigtig kan en Ans-givelse blive blot ved en Trykfeil, og det vilde

dog visseelig, om man ogsaa gif ind paa at vedtage Paragraphen, være altfor haardt at sætte saa streng en Straf herfor. Hvad § 3 angaaer, som handler om Ansvaaret for Skriftets Indhold, da mener jeg ogsaa, at det er aabenbart, at det først og fornemmelig maa paahvile Forfatteren. Med Hensyn til den følgende Passus, „naar han er anført paa Skriftet, idetmindste 18 Aar gammel,“ kan jeg henholde mig til, hvad den ærede Ordfø- rer har udtalt; naar der derimod staaer „indenfor Satens dømmende Myndigheds Omraade, da maa jeg tilstaae, at jeg ikke paa nogen Maade kan finde det tilraadeligt at optage denne Bestemmelse. Jeg sees nemlig ikke, at det vilde føre til Andet end, at Bogtrykkeren eller de Andre, hvem Ansvaaret maatte falde paa, vilde blive nødt til at forstikke sig dens Person, som har udgivet et Skrift, enten ved at fastholde ham eller ved at forlange en Caution for hans Tilstedeværelse, hvilke Udveie begge maatte ansees for lidet tilraadelige. Efter de Bestemmelser nemlig, der indeholdes i det Føl- gende, gjøres først Redacturen og derefter senere ogsaa Bogtrykkeren ansvarlige for Skrif- tet, naar Forfatteren ikke alene ikke kan paa- vises, men ogsaa naar han ikke er tilstede. Naar man har villet troe, at denne Forholds- regel kunde forsvares derved, at dersom man ikke bestemte dette, vilde det stundom ikke være muligt at drage en Person til Ansvar, f. Ex. naar han forlod Landet, saa mener jeg rigtig- nok, at den eneste Person, der kan drages til Ansvar for en Lovovertrædelse, er den, der har begaaet den, naar det forresten er vitterligt, hvem der har begaaet den, og at det paa ingen Maade og under ingen Omstændighed kan gaae an at drage Andre til Ansvar derfor, og det er mig heller ikke bekjendt, at der i vor øvrige Lovgivning findes analoge Bestemmel- ser i den Henseende, saa at nogen Anden skulde kunne paadrages Ansvar for en Forbrydelse, naar den virkelige Forbryder har fundet Lei- lighed til at sjerne sig. Jeg mener ogsaa, at, dersom det virkelig skulde være Tilfældet, at Forfattereren tog bort her fra Landet, efterat han havde faaet Leilighed til at udgive et Skrift, hvorved Lovene krænkedes, saa vilde det allerede i og for sig maatte ansees som